

*Historisk kalender 1994
for Dittedal og Sakadal*

Markerud

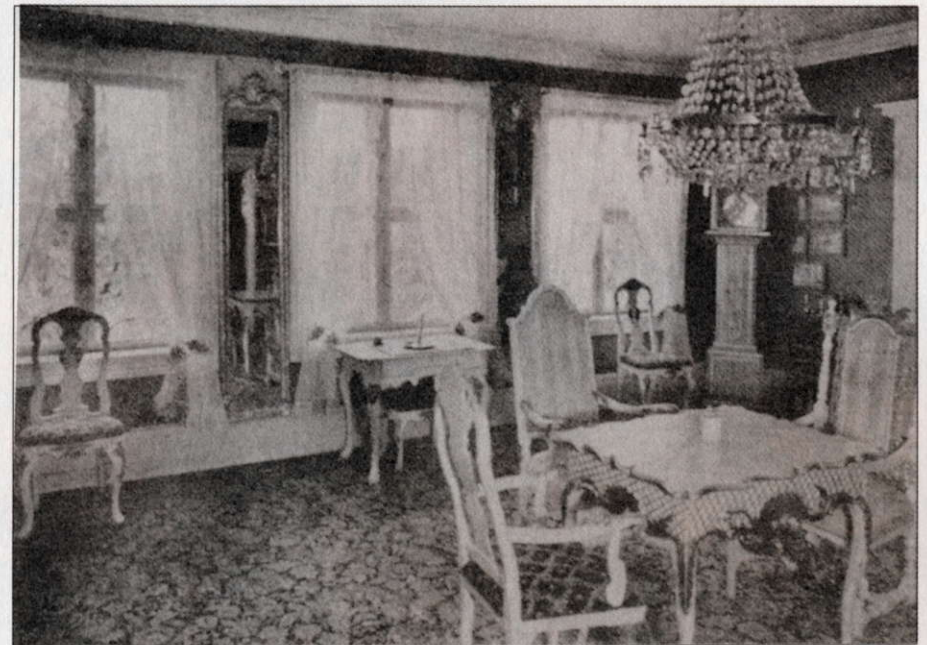
- gammelnorsk Markarud og betyr skogrydning

Gården er ryddet en gang i tidsrommet 1050-1350, men lå øde etter Svartedauen til utpå 1600-tallet.

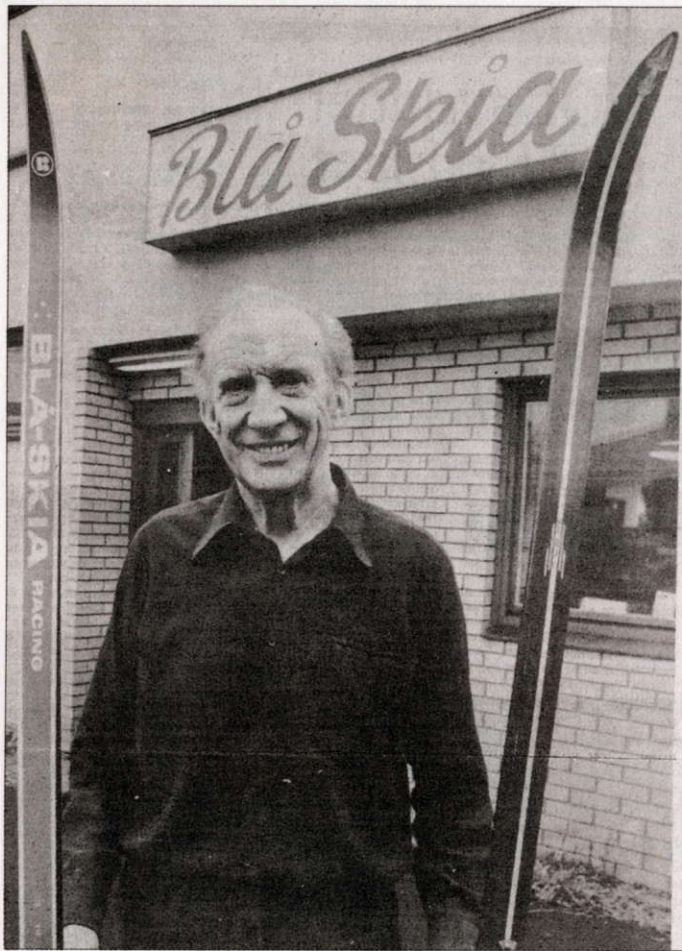
Omkring 1800 begynte eieren, byborgeren Peter Collet, å bruke gården som utfluktsted. Han bygde den nåværende hovedbygningen «Petersminde». Den er bygget i laftet tømmer og «kamouflert» med kalkpuss som en stenbygning.

Sohan Lauritz Sundt ble eier av Markerud i 1855, Hans Prydz kjøpte gården i 1901.

Forsidebildet og bildet side 2, er utlånt av Rolf Nøkleby.

Slik så deler av hagestuen ut med Erik Werenskiolds tegninger av fru Prydz og Gerhard Munthe (t.v). På begge sider av rokkokomodens stoler av Holberg-typen.

Skiproduksjon i Nittedal

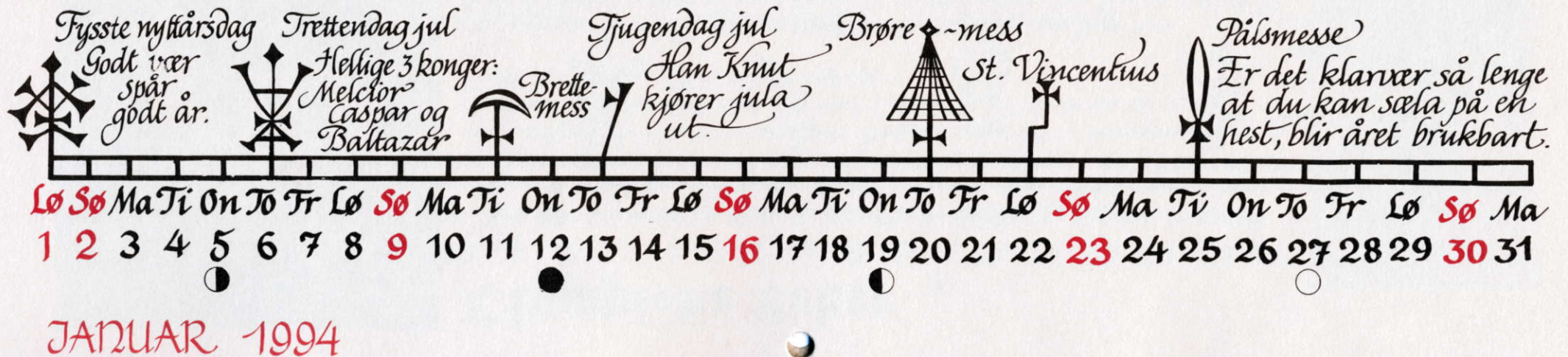
Det har vært produsert ski i Nittedal fra 1920 til 1984. Ullevoldsæter skifabrikk var i drift fra 1920 til 1958, og var en av de mest kjente i landet.

Ullevoldsæter utviklet og produserte de første splitkeinskiene i 1933. Ivar Halvorsen produserte de kjente «Blåskia» fra 1954 til 1984. Han var den første som produserte langrennski med en annen farge enn brun og svart.

«Blåskia» ble benyttet av noen av Norges beste langrennsløpere bl.a. Ole Ellefseter, Odd Martinsen og Ivar Formo.

Bildene er utlånt av Ivar Halvorsen

Olympiske Leker

Nittedal har fostret flere kjente skiløpere, blant dem Lauritz Bergendahl 1887-1965. L.B. bodde nord i Hakadal like ved Korsveien. Han var den første skiløper som ble karakterisert som skikonge. Han hadde sin storhetstid mellom 1909-1915, med utallige seire bl.a. i Holmenkollen. Tilsammen vant L.B. 10 kongepokaler. De første olympiske vinterleker fant sted i Chamonix 1924. Norge tok 4 gull, 7 sølv og 6 bronse. L.B hadde da lagt opp.

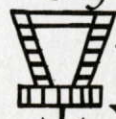
Bjarne Iversen født i 1912 på Fredrikstad ved Ørfiske, var blant våre beste skiløpere i midten av tredveårene. I O.L sammenheng har han en 2. pl på 18 km. og 1. pl. i stafett under prøve-O.L i Garmisch Partenkirchen 1935. Året etter under O.L samme sted ble det 2. plass i stafett.

Odd Martinsen født 1942 i Lier, flyttet tidlig til Øvre Haug i Nittedal. O.M var en Norges beste skiløpere fra 1964 og til slutten av syttitallet. I O.L sammenheng har han en 2. pl. på 30 km. og 1. pl i stafett i 1968 i Grenoble. Under vinterlekene i Sapporo 1972 ble han syk. I Innsbruck i 1976 ble det en 2. pl. i stafett.

Bildene er utlånt av Dag Fredbo, Bjarne Iversen og Odd . Martinsen.

Kyndelsmess - Missa candelarum

Bjørn snur seg i hiet

Blås- messe dag

Agotmess

*Flært kors er hall hæl -
Felt kors er hel hæl.*

*N Per Varmestein
kaster varme steiner
i vanna*

*Mathis-
mess*

Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Ma
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
					●				●																		○

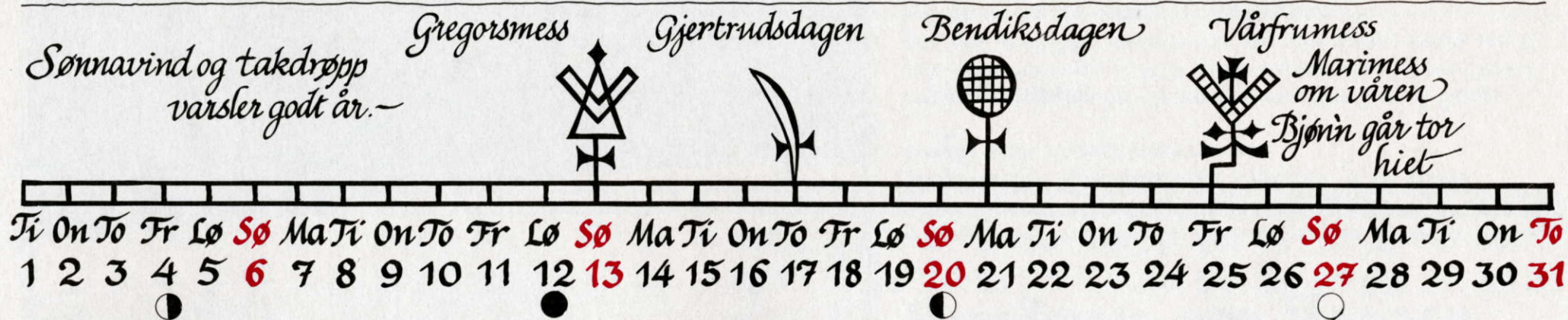
FEBRUAR 1994

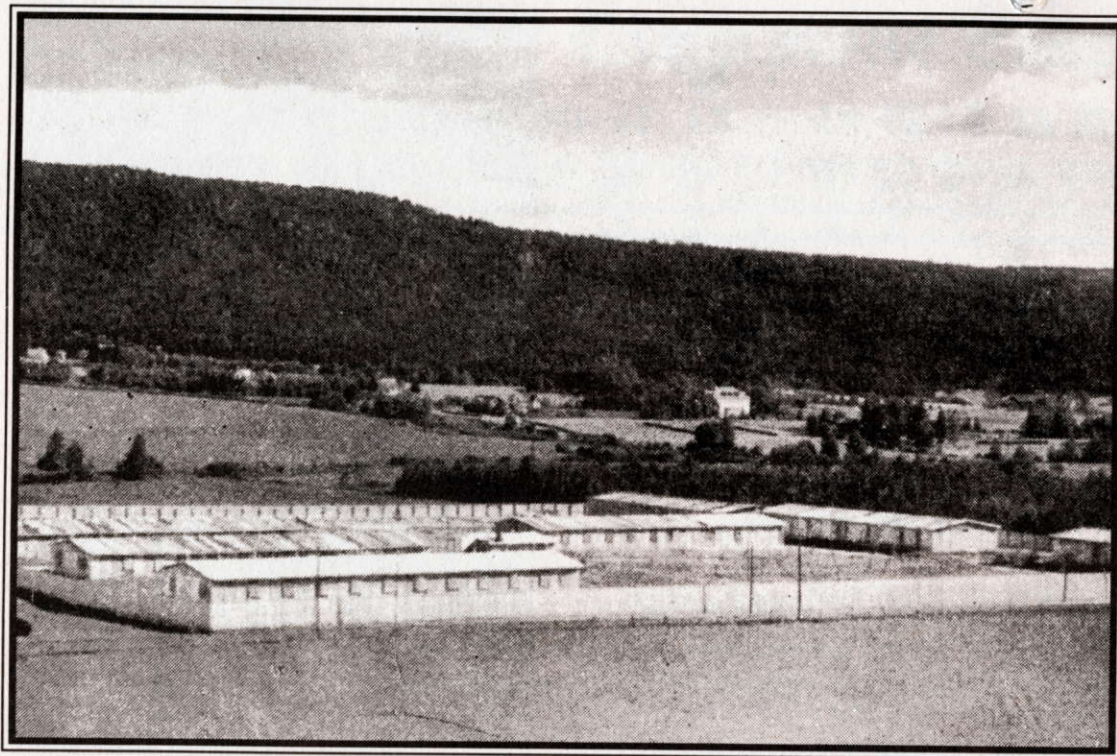
Hakatun brenner

Hakatun var i mellomkrigstiden og årene etter krigen bygdas viktigste selskaps- og festlokale. Det lå på Nes under Hakadal verk, rett ved gamle Korsveien. Til hverdags var det kafé der. Men dette fikk en brå slutt med den dramatiske brannen 23. mars 1970.

Bildene er utlånt av Ruth og Øyvind Bekkedal.

MARS 1994

Fangeleir ved Fossen

Fangeleiren ved Fossen i Hakadal var den første konsentrasjonsleieren i Osloområdet. Leiren ble bygget i 1940- og lå på jordet nord for Hydrostasjonen i Hakadal. Vi ser gamle Kirkeby skole i bakgrunnen mot øst.

Leirkommandanten het Georg Angerer. Han kom til Norge som «tysk flyktning» i 1934 under navnet Edgar Løwe. Da krigen brøt ut i 1940, avslørte han seg som spion, meldte seg til tysk tjeneste og ble vaksjef på Møllergaten 19.

Bildet er utlånt av Rolf Nøkleby.

Den fysiske sommardagen er
14. april. Da skulle rømme-
grauten stå på bordet.
Fløttedag for tenestefolk

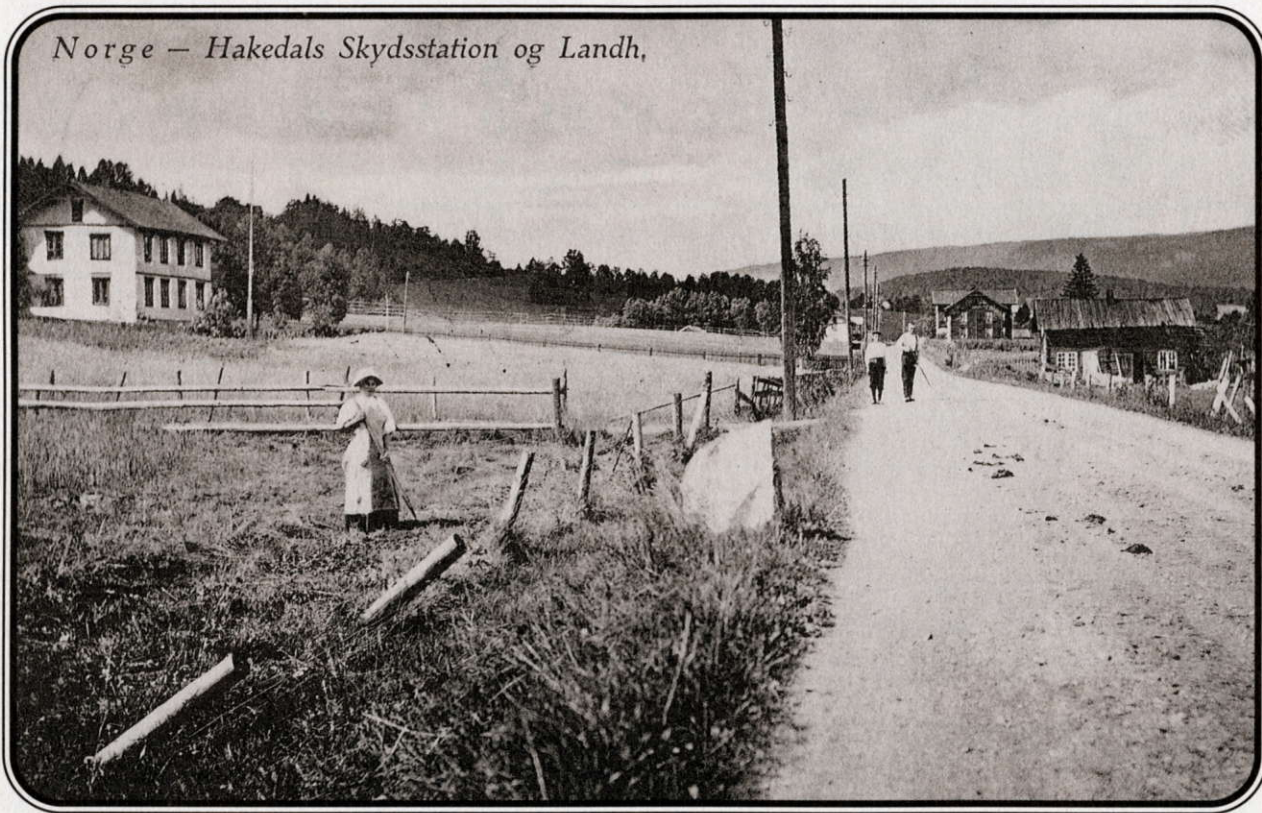
3. dag sommar
Bar bakke

St. Jørgensdag
Egg i alle reir
Markusdagen -
Den storeSETTINGdagen

APRIL 1994

Norge — Hakedals Skydsstation og Landh.

Hakedals Skydsstation

Postkortet viser Hadelandsveien ved Løvstad rett etter århundreskiftet. Skysstasjonen lå på Solheim, det hvite huset til venstre. Landhandelen i Trebyen ses bak til høyre. Fugleåsen sees i bakgrunnen.

Postkortet er utlånt av Dag Fredbo

Nitedals Tændstikfabrik

Nitedals Tændstikfabrik ble etablert av Johan Lauritz Sundt i 1860 på Markerud gård. Fabrikken lå nede på flata øst for hovedbygningen. Det var en stor fabrikk med ca. 80 ansatte. Da jernbanen ikke ble lagt gjennom bygda, ble fabrikkene i 1895 flyttet til Grønvoll i Aker.

Foto: Væring.

*Skoklefallsdagen
- våronna
Ska være gjort*

*Bottolfsmess
Rotlausveka*

*Fonsok - St. Hans
Nå kan du
Samle inn
helbredende urter*

On	To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On	To							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

JUNI 1994

Under Birken

Sageselskap i søndre Nittedal ca. 1910-15.

Fra venstre:

Helga Aaraas g. Håkonsen, Sara Skøyen,
Gunda Ramstad, Josef Ramstad, Kristian Smestad,
Borghild Næsguthe g. Feet, Martin Ruus.

Sittende fra venstre:

Aslaug Østby g. Haldorsen, Olga Feet g. Strøm,
Einar Ramstad, Karen Skøyen g. Vestad

Bilde utlånt av Inger E. Feet

JULI 1994

Hagan

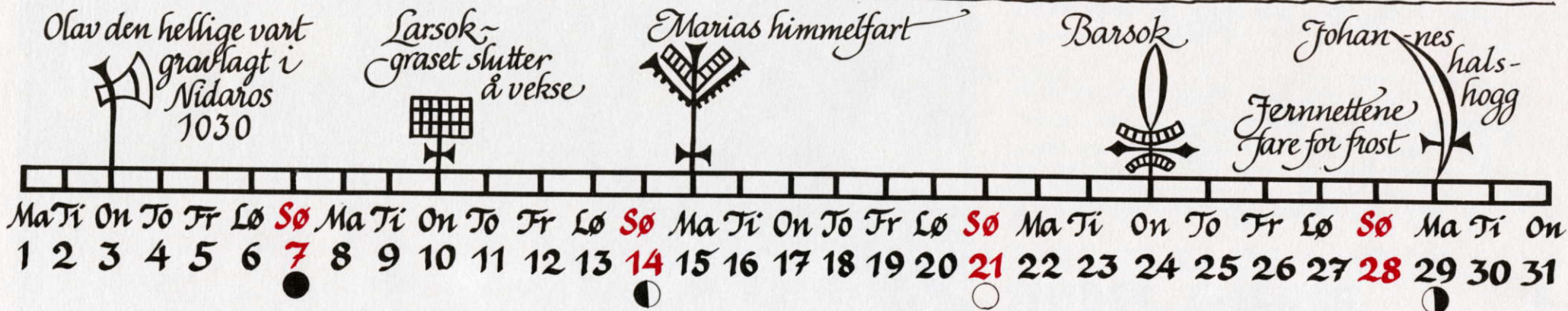
Hagan - forkortelse for Åshagan - oppsto som tettbebyggelse omkring 1860 da Nitedals Tændstikfabrik ble grunnlagt på Markerud.

Tettbebyggelsen var konsentret langs Bergensveien fra Skytta og nordover, særlig langs nedre del, og ved den nåværende Hadelandsveien som ble ferdig 1870.

På bildet, som må være fra midt på 1960-tallet, ser vi nede fra venstre Clora Mek. Verksted med bensinstasjon som i mange år ble drevet av Adolf Toresen, født i Klora på Hagan. Tvers over veien ser vi Kristoffer Ristvedts forretning som han overtok fra sine foreldre i 1932 som et landhandleri og drev til slutten av 60-tallet, da som en moderne matvareforretning.

Bak forretningen ser vi «Hjulmakerverkstedet». Vi ser ellers bebyggelsen på Hagan, som kom i 1950-årene. Helt oppe til venstre ser vi Smestu-grenda på Dalssida av elva.

Bildet utlånt av Halvard Didriksen

AUGUST 1994

Bimserud

Bimserud beliggende i skogen øst for Berg var husmannsplass fra 1818. Plassen kom over i familien Kristiansens eie i 1905. 2 etg. ble påbygget ca. 1910.

Familien samlet på trappen

I bakre rekke på trappen ser vi fra venstre: Maren f. 1836, mor til Emil, Gustava f. 1873 - d. 1953, mor til Kristian, Gunvor f. 1914 gift Fjeldstad.

Foran fra venstre: Johanne f. 1911, Kristian Johannes f. 1913 d. 1981, Margit f. 1909. Ved siden av står far sjøl Emil Alfred f. 1878 - d. 1966.

Bildet utlånt av Aud og Olav Næss

Marimess om høsten. Nå kan du kløppe saw

Korsmesse om høsten
Loa ska være i hus

Le og grind skal stå oppe

Mathismesse om høsten

Mikkelsmess Hølj tel 1770. Tjenestefolk ska vara fri

To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On	To	Fr
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

SEPTEMBER 1994

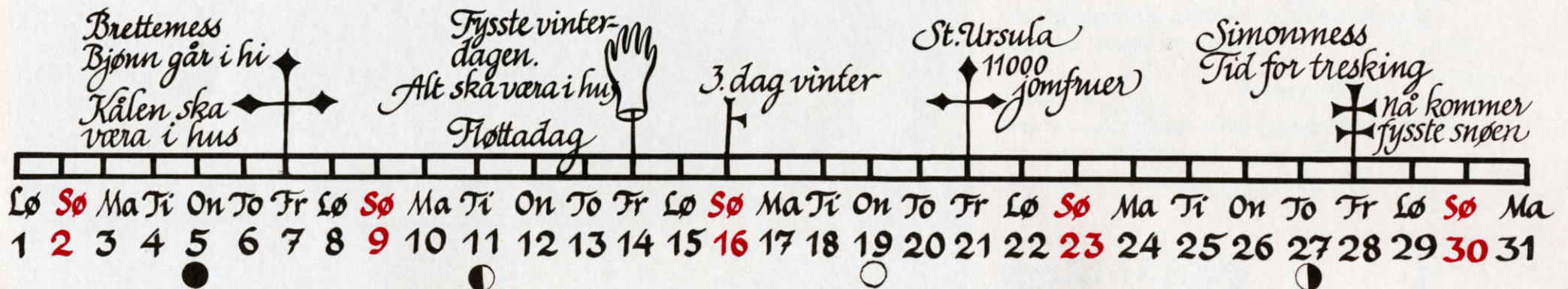
Solli

Solli ble overtatt av Sanitetsforreningen i 1940.
Den første tiden var det fødehem, og siden sykehjem frem til
1975 da det ble nedlagt.
Siden har Sanitetsforreningen drevet det som eldresenter.

Betjeningen ved Solli sykehjem ca.1955

Fra venstre: Berit Sørli, Gudrun Greger, Kari Hage, Wanda
Westengen og bestyrer Alice Olsen.

Bildet utlånt av Wanda Westengen

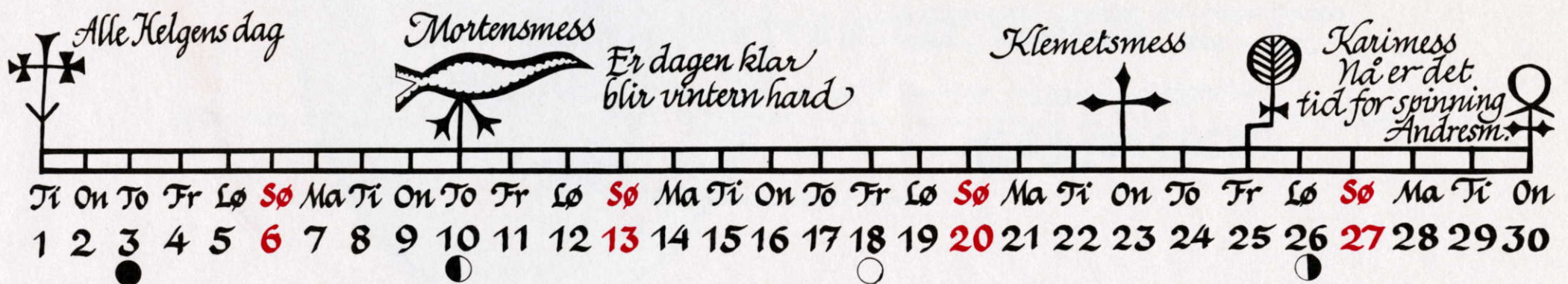
OKTOBER 1994

Åneby 1930

Postkortet fra Åneby ca. 1930. Midt på bildet ses «Myrvang» bygget i 1922. Her startet Aaneby Landhandleri, den gang med inngang fra nord. Til venstre se vi «Vindheia» og til høyre det vi i dag kjenner som Nittedal hagesenter. Videre ser vi «Ask» som ble bygget ca. 1930. I uthuset her startet Åneby trevarefabrikk. Bak ligger bedehuset, bygget ca. 1920. Broen vi ser, ble tatt av flommen før krigen. Det var veien over til Aaneby Cementvarefabrikk.

Bildet utlånt av Enny Berg

NOVEMBER 1994

Ordføreren

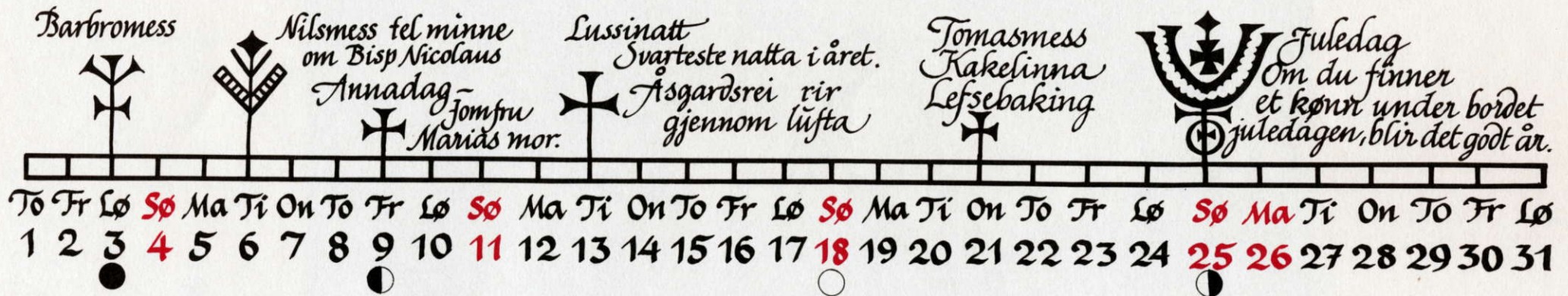
Hans Prydz

Hans Prydz født i Bærum 1868 d.1957
var distriktslege i Nittedal. Han kjøpte gården
Markerud i 1901.

H.P var ordfører i Nittedal i to omganger, først fra
1914 til 1922 og fra 1929 til 1934.

Han var også stortingsmann i to perioder. H.P var i
en årrekke formann i Akershus fylkesting og for-
mann i Akershus Legeforening

Bildet utlånt av Nittedal Kommune

DESEMBER 1994

Nittedal Herredstyre 1932-34

Bak fra venstre: E. Andersen, F. Jacobsen, H. Evensen, A. Andersen, M. Fredriksen, O. Strøm
Midtre rekke: B. Løken, R. Prestkvern, S. Kogstad, O. J. Hauger, K. Steen, H. Chr. Magnus, A. Østlie, R. Guriby (kontorsjef).
Foran fra venstre: J. Stakvik, A. Nilsen, K. Haslum, H. Prydz (ordfører), H. P. Skøyen, H. Waal, F. Schau.

Bildet er utlånt av Nittedal Kommune

Nittedal Historielag

Kalenderen for 1994 er den tredje kalenderen Nittedal historielag har laget for bygda vår. Dette gjør vi for å imøtekomme den sterke interessen for gamle bilder, og for å ta vare på gamle minner.

Vi håper også denne vil falle i smak. Med tanke på fremtidige kalendere tar vi imot råd og kritikk, og fremforalt nye bilder. Ta kontakt med historielagets styre, som har fungert som redaksjonskomite.

Nittedal historielag ønsker å levendegjøre og ta vare på minner fra bygdas fortid. Det gjør vi ved arrangere foredrag, turer, kurs og utgivelse av kalendere som denne.

Som medlem av laget er du også med i Romeriket historielag.
Ønsker du å vite mer om bygda og bygdehistorien, er du velkommen i laget. Kontingent er for tiden 75 kroner.
Medlem blir du enklest ved å ta kontakt med et av styremedlemmene.

STYRET I 1993/94 BESTÅR AV:

Tom Christophersen (formann) tlf; 67 07 52 37

Arne Ramstad 67 07 56 05, Gunor Skøyen 67 07 10 62

Synnøve Didriksen 67 07 70 69 og

Thorleif Henriksen 67 07 27 77

RETTELSER I KALENDEREN FOR 1993:

Juni: De to norske militære i samtale med general Eisenhower er fra venstre Egil Egedius og Jens Petter Hoel.

Oktober: Her var en del navn dessverre falt ut. Følgende var også med på bildet.:
Arne Korsbakken, Olaf Myhrer, Alf Sørskogen og Isak Aas.

Primstavene er tegnet av Kari Ruud Flem.

Trykk: gan grafisk a.s